

Cadrul legal aplicabil

1) Codul electoral nr. 325/2022

Art. 90 alin. (1): *„În perioada electorală, programele audiovizuale cu caracter electoral și materialele scrise care vizează, într-un fel sau altul, grupurile de inițiativă, concurenții electorali (candidații în alegeri) și participanții la referendum sunt difuzate/publicate cu respectarea Regulamentului privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media, aprobat de Comisia Electorală Centrală.*

2) Regulamentul privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media (în continuare – Regulament CEC) aprobat prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1137/2023

Pct. 28 : *„FSM reflectă alegerile în conformitate cu declarația privind politica editorială după aprobarea acesteia de către CA și după publicarea ei pe pagina web oficială a CA...”*

Pct. 43: *„În perioada electorală FSM asigură accesul persoanelor cu dizabilități de văz sau auz la, cel puțin, o ediție pe săptămână a rubricii speciale „Electorală – 2024””.*

Pct. 44: *„Programele audiovizuale cu caracter electoral destinate persoanelor cu dizabilități de văz sau auz trebuie să fie identificabile ca programe difuzate în vederea asigurării accesului la serviciile media audiovizuale al persoanelor cu dizabilități de văz sau auz și al persoanelor în vârstă, prin avertizări verbale și afișări statice și lizibile pe ecran.”*

Pct. 45: *„Programele audiovizuale cu caracter electoral destinate persoanelor cu nevoi speciale sunt difuzate astfel ca, în cazul asigurării interpretării simultane în limbaj mimico-gestual, redarea imaginii feței și a mâinilor persoanei care realizează interpretarea să fie în mărime de cel puțin 1/3 din ecran. În cazul asigurării titrării conținuturilor, titrele trebuie să fie de o mărime ușor lizibilă, să fie rulate în corespundere cu esența conținutului și imaginilor difuzate, să fie plasate deasupra titrelor mobile, burtierelor și/sau crawl-urilor.”*

3) Regulamentul privind conținuturile audiovizuale, aprobat prin Decizia CA nr. 61 din 01.03.2024 (în continuare – Regulament CA)

Pct. 174: *„Conținuturile audiovizuale destinate persoanelor cu necesități speciale trebuie să fie identificabile ca programe audiovizuale, difuzate în vederea asigurării accesului la serviciile media audiovizuale al persoanelor cu deficiențe de văz sau de auz și al persoanelor în vârstă, prin avertizări verbale și afișări statice și lizibile pe ecran.”*

Pct. 175: *„Conținuturile audiovizuale destinate persoanelor cu necesități speciale sunt difuzate astfel ca, în cazul asigurării interpretării în limbaj mimico-gestual, redarea imaginii feței și a mâinilor sa interpretului să fie în mărime de cel puțin 1/3 din ecran (plasată în partea dreaptă a ecranului). În cazul asigurării titrării conținuturilor, titrele trebuie să fie de o mărime ușor lizibilă, să fie rulate în corespundere cu esența conținutului și imaginile difuzate, să fie plasate deasupra titrelor mobile, burtierelor și/sau crawl-urilor, astfel ca să nu le afecteze.”*

Controlul a vizat serviciile media audiovizuale de televiziune ale căror declarații privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor prezidențiale și a referendumului republican constituțional din 20 octombrie 2024 au fost aprobate prin Deciziile nr. 213 din 16.08.2024 și 217 din 20.08.2024, după cum urmează: „Instituția Publică Compania „Teleradio-Moldova” (Moldova 1); Compania Publică „Găgăuziia Radio Televizionu” (TV-Găgăuzia); ÎCS „Pro Digital” SRL (PRO TV Chișinău); „Canal Regional” SRL (Canal Regional); „Bizim Aidanic” SRL (ATV); PP „Exclusiv Media” SRL (Exclusiv TV); ÎCS „Reforma ART” SRL (Jurnal TV); „Cotidian” SA (TVC 21); AO „Media Alternativa” SRL (TV8); „Societatea Română de Televiziune” (TVR Moldova); „A. Video Content” SRL (Cinema 1); „SELECTCANAL-TV” SRL (N4); „MAR-SOR TV” SRL (SOR-TV); SC „SATELROM-TV” SRL (Drochia TV); „PRO MEDIA” SRL (Media TV); „HONESTAS” SRL (Axial TV); Cooperativa

„Molodosti” (TV Elita); „Studio-L” SRL (Studio L), BRIGHT COMMUNICATIONS” SRL (R Live TV).

Perioada supusă controlului: 20 august – 09 septembrie 2024.

Constatarea circumstanțelor de fapt

Prin scrisorile nr. 1651 și nr. 1652 din 10.09.2024, CA a solicitat furnizorilor de servicii media să comunice data și ora difuzării programelor în cadrul cărora a fost inclusă rubrica „Electoral-2024”, destinată persoanelor cu dizabilități de văz sau auz.

Rezultatele controlului au atestat următoarele:

1. „Moldova 1”

Prin scrisoarea nr. 02-10/536 din 13.09.2024, IP Compania „Teleradio-Moldova” a comunicat că nu a difuzat programe în cadrul cărora să fie inclusă rubrica „Electoral-2024”, destinată persoanelor cu dizabilități de văz sau auz, dar începând cu 10.09.2024, în cadrul programelor de știri și actualități de la ora 13:00, rubrica respectivă a fost inclusă.

Potrivit Declarației privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor aprobată de CA, furnizorul public de servicii media nu și-a asumat obligația să difuzeze programe audiovizuale cu caracter electoral care urmează a fi interpretate în limbajul mimico-gestual.

În rezultatul efectuării monitorizării conținuturilor s-a atestat că, în perioada 20.08-09.09.2024, în cadrul tuturor programelor de știri și actualități „Mesager” de la ora 21:00, subiectele cu caracter electoral au fost incluse în rubrica „Electoral 2024”, fiind vociferate în limba română, dar titrarea nu a fost rulată în corespundere cu esența conținutului și imaginilor difuzate. Titrele au fost difuzate mai înainte de subiectele propriu-zise și plasate sub burtiere. De asemenea, avertizarea verbală și afișarea statică și lizibilă în vederea asigurării persoanelor cu dizabilități de văz și auz a lipsit.

Totodată, începând cu data de 26.08.2024, furnizorul public de servicii media a difuzat programul de știri și actualități la ora 13:00 destinat persoanelor cu dizabilități de văz sau auz, iar în data de 06.09.2024, în cadrul programului de știri și actualități de la ora 13:00, a inclus rubrica „Electoral 2024”. Accesul persoanelor cu dizabilități de văz sau auz a fost vociferat în limba română și interpretat în limbajul mimico-gestual, însă redarea imaginii feței și a mâinilor persoanei care a realizat interpretarea a fost mai mică de 1/3 din ecran. Programul de știri și actualități a fost însoțit de avertizarea verbală și afișarea statică și lizibilă în vederea asigurării accesului persoanelor cu dizabilități de văz sau auz.

În contextul celor constatate în rezultatul controlului, sunt relevante prevederile pct. 44 și 45 din Regulamentul CEC și pct. 174 și 175 din Regulamentul CA.

2. „TV Găgăuzia”

Prin scrisoarea nr. 254 din 12.09.2024, CP „Găgăuziya Radio Televizionu” a comunicat că rubrica „Electoral 2024” destinată pentru persoanele cu dizabilități de văz sau auz a fost inclusă în cadrul programului de știri și actualități de la ora 19:00, în ziua de luni.

Potrivit Declarației privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor aprobată de CA, furnizorul public de servicii media nu și-a asumat obligația să difuzeze programe audiovizuale cu caracter electoral care urmează a fi interpretate în limbajul mimico-gestual.

Rezultatele efectuării monitorizării au atestat că, în perioada 20.08-09.09.2024, furnizorul de servicii media a difuzat în data de 26 august, 02 septembrie și 09 septembrie 2024, ora 19:00, programul de știri și actualități în cadrul căruia a fost inclusă rubrica „Electoral 2024”. Programul de știri și actualități menționat a fost destinat persoanelor cu dizabilități de văz sau auz prin vociferare în limba rusă și titrare în limba română. Tot aici, de menționat faptul că programele de știri și actualități din

data de 26.08.2024 și 02.09.2024, ora 19:00, au fost însoțite de simbolul prevăzut pentru persoanele cu necesități speciale. În data de 09.09.2024, ora 19:00, simbolul respectiv a lipsit din cadrul programului de știri și actualități.

În contextul celor constatate în rezultatul controlului, sunt relevante prevederile pct. 44 din Regulamentul CEC și pct. 174 din Regulamentul CA.

3. „PRO TV Chișinău”

Prin scrisoarea nr. 951 din 12.09.2024, ÎCS „PRO DIGITAL” SRL a comunicat faptul că serviciul media audiovizual „PRO TV Chișinău” a difuzat în perioada supusă controlului, zilnic, la orele 22:30 buletine de știri subtitrate (head-uri) în care sunt și știri legate de electorală, dar și faptul că serviciul media va asigura accesul persoanelor cu dificultăți de văz și auz la dezbaterile electorale, care se vor difuza începând cu data de 07 octombrie 2024.

Potrivit Declarației privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor aprobată de CA, furnizorul nu și-a asumat obligația să difuzeze programe audiovizuale cu caracter electoral care urmează a fi interpretate în limbajul mimico-gestual.

Rezultatele controlului au atestat că în zilele de 21.08 și 23.08, în cadrul programelor de știri și actualități de la ora 22:30, destinate persoanelor cu nevoi speciale au lipsit avertizările verbale și afișările statice și lizibile, fiind relevante prevederile pct. 44 ale Regulamentului CEC precum și prevederile pct. 174 din Regulamentul CA.

În programele de știri și actualități de la ora 22:30, în care a fost asigurat accesul la conținut a persoanelor cu dizabilități de văz și auz, în perioada 20.08 -26.08.2024, titrele au fost plasate sub burtieră. În acest context, sunt relevante pct. 45 din Regulamentul CEC și pct. 175 din Regulamentul CA.

În aceeași ordine de idei, în cazul săptămânilor 27.08 – 02.09.2024 și 03.09 – 09.09.2024, în cadrul programelor de știri și actualități nu a fost asigurat accesul persoanelor cu dizabilități prin cel puțin o ediție pe săptămână a rubricii „Electorală-2024”, aceasta lipsind, nu au fost difuzate subiecte cu caracter electoral, fiind relevante prevederile pct. 43 din Regulamentul CEC.

În acest context este de menționat că informația prezentată de furnizorul de servicii media ÎCS „PRO DIGITAL” SRL, parțial corespunde rezultatelor controlului atestate de direcția de profil, în ceea ce ține de difuzarea zilnică a buletinelor de știri subtitrate în care sunt știri legate de electorală. Astfel, s-a atestat că pe o durată de două săptămâni, serviciul media „PRO TV Chișinău” nu a difuzat rubrica „Electorală-2024” destinată persoanelor cu dizabilități de văz sau auz și nici subiecte electorale titrate.

4. „Canal Regional”

Prin scrisoarea nr. 02/09 din 17.09.2024, „Canal Regional” SRL a comunicat că în cadrul rubricii „Electorală 2024” a fost plasat doar spotul nr. 1 în varianta română și rusă furnizat de Comisia Electorală Centrală, începând cu data de 03.09.2024, conform Declarației privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor prezidențiale și a referendumului republican constituțional din 20 octombrie 2024.

Potrivit Declarației privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor aprobată de CA, furnizorul de servicii media nu și-a asumat obligația să difuzeze programe audiovizuale cu caracter electoral care urmează a fi interpretate în limbajul mimico-gestual.

Rezultatele monitorizării au atestat că în perioada 20.08-02.09.2024, furnizorul de servicii media a difuzat programul de știri și actualități preluat de la „Ziarul de Gardă”, care a conținut subiecte cu caracter electoral, dar rubrica „Electorală 2024” a lipsit, nefiind asigurat accesul persoanelor cu dizabilități de auz la conținuturile difuzate, lipsind interpretarea în limbajul mimico-gestual sau titrarea, precum și avertizarea verbală și afișarea statică.

Totodată, în perioada 03-09.09 a difuzat programul de știri și actualități „Știri zi de zi”, care a conținut un subiect cu caracter electoral, lipsind rubrica „Electorală 2024”, acesta fiind vociferat în limba română și titrat în limba rusă.

În contextul celor constatate în rezultatul controlului, sunt relevante prevederile pct. 43 din Regulamentul CEC.

5. „ATV”

Prin scrisoarea f/nr. din 11.09.2024, „Bizim Aidinic” SRL a comunicat că, în perioada 20.08.-09.09.2024 a asigurat accesul persoanelor cu dizabilități de văz sau auz la programele de știri și actualități de la ora 17:30 în ziua de vineri.

Potrivit Declarației privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor aprobată de CA, furnizorul de servicii media nu și-a asumat obligația să difuzeze programe audiovizuale cu caracter electoral care urmează a fi interpretate în limbajul mimico-gestual.

Rezultatele monitorizării au relevat că serviciul media de televiziune a difuzat în data de 23 august, 30 august și 06 septembrie 2024, ora 17:30, programul de știri și actualități, dar care nu a conținut rubrica „Electorală 2024”, fiind lipsă și subiecte cu caracter electoral. Programele de știri și actualități menționate, au fost însoțite de avertizarea verbală și afișarea statică și lizibilă despre asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități de văz sau auz, dar titrarea subiectelor a fost puțin lizibilă.

În contextul celor constatate în rezultatul controlului, sunt relevante prevederile pct. 43 din Regulamentul CEC.

6. „Exclusiv TV”

Prin scrisoarea nr. 02-10/536 din 13.09.2024, PP „Exclusiv Media” SRL a comunicat CA că rubrica „Electoral 2024”, destinată persoanelor cu dizabilități de văz sau auz, a fost inclusă în cadrul programelor de știri și actualități, și anume „Știri”, „Sinteza săptămânii” și „Итоги недели”, conform Declarației privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor prezidențiale și a referendumului republican constituțional din 20.10.2024.

Potrivit Declarației privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor aprobată de CA, furnizorul de servicii media nu și-a asumat obligația să difuzeze programe audiovizuale cu caracter electoral care urmează a fi interpretate în limbajul mimico-gestual.

Rezultatele monitorizării au atestat că în perioada 20.08-09.09.2024, furnizorul de servicii media a inclus rubrica „Electorală 2024” în cadrul tuturor programelor de știri și actualități de la ora 18:00, acestea fiind vociferate în limba română și asigurate cu titrare sincron. Titrarea a fost puțin lizibilă, plasată sub burtiere și a lipsit avertizarea verbală și afișarea statică pentru identificarea programului ca fiind destinat persoanelor cu dizabilități de văz sau auz.

În contextul celor constatate în rezultatul controlului, sunt relevante prevederile pct. 44 și 45 din Regulamentul CEC și pct. 174 și 175 din Regulamentul CA.

7. „Jurnal TV”

Prin scrisoarea nr. 241-TV/24-E din 13.09.2024, ÎCS „Reforma Art” SRL a comunicat faptul că, rubrica „Electorală-2024” destinată persoanelor cu dizabilități de văz, în perioada vizată, a fost difuzată din data de 26.08.2024, în cadrul programului de știri și actualități de la ora 19:00, informația

fiind vociferată în limba română, iar rubrica „Electorala-2024” pentru minoritățile naționale este inclusă în cadrul programului de știri și actualități de la ora 21:00, care este difuzată în limba rusă.

Potrivit Declarației privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor aprobată de CA, furnizorul de servicii media nu și-a asumat obligația să difuzeze programe audiovizuale cu caracter electoral care urmează a fi interpretate în limbajul mimico-gestual.

Rezultatele monitorizării au atestat că, în perioada 20-25.08.2024, în cadrul programului de știri și actualități de la ora 19:00 au fost difuzate subiecte cu caracter electoral, dar a lipsit rubrica „Electorala-2024”. Începând cu data de 26.08.2024 rubrica „Electorala-2024” a fost inclusă în cadrul programului de știri și actualități de la ora 19:00, fiind asigurată accesibilitatea persoanelor cu dizabilități de văz, fiind vociferate în limba română, iar accesul persoanelor cu dizabilități de auz a fost limitat, deoarece subiectele nu au fost titrate integral în raport cu informația expusă verbal, dar au conținut un mic rezumat plasat static pe burtieră.

Totodată, de menționat că, programele de știri și actualități de la ora 19:00 în care a fost asigurat parțial accesul persoanelor cu dizabilități de văz sau auz, nu au fost însoțite de avertizarea verbală și afișarea statică și lizibilă în vederea asigurării accesului persoanelor cu dizabilități de văz sau auz.

În contextul celor constatate în rezultatul controlului, sunt relevante prevederile pct. 44 și 45 din Regulamentul CEC și pct. 174 și 175 din Regulamentul CA.

8. „TVC 21”

Prin scrisoarea nr. 12/09 din 12.09.2024, „Cotidian” S.A. a comunicat faptul că serviciul media audiovizual de televiziune „TVC 21” a difuzat în perioada 29.08-09.09.2024, programe de știri și actualități ce includeau rubrica „Electorala-2024” destinată persoanelor cu dizabilități de văz sau auz, practic zilnic, amplasată în segmentul orar 21:15 și 22:15.

Potrivit Declarației privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor aprobată de CA, furnizorul nu și-a asumat obligația să difuzeze programe audiovizuale cu caracter electoral care urmează a fi interpretate în limbajul mimico-gestual.

Rezultatele monitorizării au atestat că în săptămâna 20-26.08.2024, în cadrul programelor de știri și actualități de la ora 21:30 a lipsit rubrica „Electorala 2024”, nu au fost difuzate conținuturi cu caracter electoral și subiectele nu au fost titrate sau interpretate în limbaj mimico-gestual, fiind relevante prevederile pct. 43 din Regulamentul CEC.

De asemenea, s-a atestat că în perioada 29.08-09.09.2024, serviciul media „TVC21” a difuzat rubrica „Electorala-2024”, asigurând accesul persoanelor cu dizabilități de văz sau auz la cel puțin o rubrică pe săptămână, fiind, însă, de remarcat faptul că programelor cu caracter electoral destinate persoanelor cu nevoi speciale le-au lipsit avertizările verbale și afișările statice și lizibile, fiind relevante prevederile pct. 44 din Regulamentul CEC precum și prevederile pct. 174 din Regulamentul CA.

Totodată, de menționat că, în programele de știri și actualități de la ora 21:30, accesul persoanelor cu dizabilități de văz sau auz la rubrica „Electorala-2024” a fost asigurat parțial. Subiectele au fost titrate incomplet (în cazul programelor de știri din 29.08 de la 21:50, 01.09 de la 21:20 subiectelor electorale nu s-a asigurat vociferarea în corespundere cu titrele). De asemenea, titrele au fost afișate static sub burtieră, normele legale stabilind rularea titrelor, corespunderea cu esența conținutului și imaginilor difuzate și plasarea acestora deasupra titrelor mobile, burtierelor și/sau crawl-urilor. În acest context, sunt relevante pct. 45 din Regulamentul CEC și pct. 175 din Regulamentul CA.

De asemenea, controlul a constatat că în zilele de 30.08.2024 la 22:15, 31.08.2024 la 21:20 și 03.09.2024 la 21:35, nu a fost difuzată rubrica „Electorala-2024” destinată persoanelor cu dizabilități de văz sau auz, așa cum a informat furnizorul.

9. „TV8”

Astfel, prin scrisoarea f/nr din 11.09.2024, A.O. „Media Alternativă” a comunicat faptul că serviciul media audiovizual „TV8” a difuzat în perioada supusă controlului, programe de știri și actualități ce includeau rubrica „Electorala-2024”, în perioadele 21-25.08.2024, 27.08-01.09.2024 și zilele 03-04.2024, 07-08.09.2024, la ora 07:00, fiind titrat sincron și destinat persoanelor cu dizabilități de văz și auz. Programul de știri difuzat este o repetare a principalului program de știri de la ora 19:00 din ziua precedentă.

Potrivit Declarației privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor aprobată de CA, furnizorul nu și-a asumat obligația să difuzeze programe audiovizuale cu caracter electoral care urmează a fi interpretate în limbajul mimico-gestual.

Rezultatele monitorizării au atestat că în perioada vizată, în cadrul programelor de știri și actualități de la ora 07:00 a fost difuzată rubrica „Electorala-2024”, fiind titrată sincron pentru persoanele cu dizabilități de văz și auz. Este de specificat faptul că programelor cu caracter electoral destinate persoanelor cu nevoi speciale le lipsesc avertizările verbale și afișările statice și lizibile pe durata întregii perioade monitorizate, fiind relevante prevederile pct. 44 ale Regulamentului CEC, precum și prevederile pct. 174 din Regulamentul CA.

Totodată, de menționat că, în programele de știri și actualități de la ora 07:00, în care a fost asigurat accesul persoanelor cu dizabilități de văz și auz, titrele au fost plasate sub burtieră pe durata întregii perioade monitorizate. În acest context, sunt relevante pct. 45 din Regulamentul CEC, dar și pct. 175 din Regulamentul CA.

10. „TVR Moldova”

Prin scrisoarea nr. 166 din 12.09.2024, „Societatea Română de Televiziune” a comunicat faptul că, rubrica „Electorala-2024” destinată persoanelor cu dizabilități de văz sau auz, a fost difuzată zilnic în perioada supusă controlului, în cadrul programelor de știri și actualități de la ora 18:00, fiind destinată persoanelor cu dizabilități de văz și auz.

Potrivit Declarației privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor aprobată de CA, furnizorul și-a asumat obligația să difuzeze programe audiovizuale cu caracter electoral care urmează a fi interpretate în limbajul mimico-gestual.

Rezultatele monitorizării au atestat că în perioada vizată, în cadrul programelor de știri și actualități de la ora 18:00 a fost difuzată rubrica „Electorala-2024”, asigurând accesibilitatea persoanelor cu dizabilități de văz și auz, prin interpretarea în limbaj mimico-gestual, însă redarea imaginii feței și a mâinilor persoanei care a realizat interpretarea a fost mai mică de 1/3 din ecran.

Prin urmare, sunt relevante prevederile pct. 45 din Regulamentul CEC și pct. 175 din Regulamentul CA.

11. „Cinema 1”

Prin scrisoarea f/nr. din 12.09.2024, „A.Video-Content” SRL a comunicat CA următoarele: „*Rodica Cravcenco, în calitate de producător al departamentului „Știri și Dezbateri”, aș dori să informez CA despre o eroare umană comisă în procesul de producție și de difuzare a buletinelor de știri din cadrul rubricii „Electorala 2024”. Am interpretat greșit indicațiile CA și am considerat că accesul persoanelor cu dificultăți de văz și auz la rubrica electorală este obligatoriu de la începutul campaniei electorale, adică pe 20.09.2024. În același timp, postul nici nu a început să difuzeze*

rubrica „Electorala 2024”. Asigur CA că nu a fost vorba despre o acțiune intenționată, ci de o eroare umană, care a fost imediat rectificată. Începând cu 12.09.2024 am luat toate măsurile necesare pentru a asigura respectarea normelor de accesibilitate în toate buletinele de știri, inclusiv rubrica „Electorala 2024”. Cu toate acestea, doresc să subliniez că atât înainte, cât și după aprobarea Declarației privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor prezidențiale și a referendumului republican constituțional din 20 octombrie 2024, în toate buletinele informative asigurăm subtitrarea știrilor pentru a asigura accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de văz și auz.”.

Potrivit Declarației privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor aprobată de CA, furnizorul de servicii media nu și-a asumat obligația să difuzeze programe audiovizuale cu caracter electoral care urmează a fi interpretate în limbajul mimico-gestual.

Rezultatele monitorizării au atestat că, în perioada 20.08-09.09.2024, furnizorul de servicii media a difuzat programele de știri și actualități care au conținut subiecte electorale, lipsind însă rubrica „Electorala 2024”. Programele menționate au conținut mesajul verbal și afișarea statică și lizibilă în vederea asigurării accesului persoanelor cu dizabilități de văz sau auz, fiind vociferate în limba română cu subtitrate în limba rusă și invers, cele în limba rusă au fost subtitrate în limba română. Titrele au fost puțin lizibile și plasate sub burtiere.

În contextul celor constatate în rezultatul controlului, sunt relevante prevederile pct. 45 din Regulamentul CEC, dar și pct. 175 din Regulamentul CA.

12. „N4”

Potrivit Declarației privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor aprobată de CA, furnizorul nu și-a asumat obligația să difuzeze programe audiovizuale cu caracter electoral care urmează a fi interpretate în limbajul mimico-gestual.

Rezultatele monitorizării au atestat că în perioada vizată, în cadrul programelor de știri și actualități de la orele 17:00, 21:00 și 23:00 a fost difuzată rubrica „Electorala-2024”, la difuzarea acesteia fiind asigurată accesibilitatea persoanelor cu dizabilități de văz și auz.

De specificat că, în perioada monitorizată, în programele de știri și actualități de la orele 17:00, 21:00 și 23:00, în care a fost asigurat accesul persoanelor cu dizabilități, titrele au fost plasate sub burtieră.

În contextul celor constatate în rezultatul controlului, sunt relevante prevederile pct. 45 din Regulamentul CEC, dar și pct. 175 din Regulamentul CA.

13. „SOR-TV”

Prin scrisoarea nr. 91 din 16.09.2024, „MAR-SOR TV” a comunicat faptul că rubrica „Electorala-2024”, destinată persoanelor cu dizabilități de văz sau auz, a fost difuzată în perioada 21.08.2024-28.08.2024 în programele de știri de la orele 06:30, 08:30, 13:00, 17:00, 20:30, 23:30.

Potrivit Declarației privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor aprobată de CA, furnizorul nu și-a asumat obligația să difuzeze programe audiovizuale cu caracter electoral care urmează a fi interpretate în limbajul mimico-gestual.

Rezultatele monitorizării au atestat că în perioada vizată, în cadrul programelor de știri și actualități de la orele 08:00 și 23:30 a fost difuzată rubrica „Electorala-2024”, titrată sincron pentru persoanele cu dizabilități de văz și auz. Este de menționat că, în contextul difuzării programelor cu caracter electoral destinate persoanelor cu nevoi speciale, au lipsit avertizările verbale și afișările statice și lizibile.

În contextul celor constatate în rezultatul controlului, sunt relevante prevederile pct. 44 din Regulamentul CEC și pct. 174 din Regulamentul CA.

14. „TV-Drochia”

Prin scrisoarea f/nr. din 11.09.2024, „SATELROM-TV” SRL a comunicat că a difuzat la rubrica „Electoral 2024” spotul nr. 1 aprobat de Comisia Electorală Centrală, dedicat desfășurării referendumului republican constituțional și a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova din 20.10.2024.

Potrivit Declarației privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor aprobată de CA, furnizorul de servicii media nu și-a asumat obligația să difuzeze programe audiovizuale cu caracter electoral care urmează a fi interpretate în limbajul mimico-gestual.

Rezultatele monitorizării au atestat că, în data de 24.08.2024, ora 19:30, furnizorul de servicii media a difuzat rubrica „Sinteza electorală săptămânală”, în cadrul căreia a fost asigurat accesul persoanelor cu dizabilități de văz sau auz prin vociferarea în limba română și prin titrarea sincron a subiectului. De asemenea, rubrica a conținut și avertizarea verbală și afișarea statică și lizibilă în vederea asigurării persoanelor cu necesități speciale.

În perioada 27.08-09.09.2024, furnizorul de servicii media nu a difuzat rubrica „Electoral 2024” și nici nu a difuzat subiecte cu caracter electoral.

În contextul celor constatate în rezultatul controlului, sunt relevante prevederile pct. 43 din Regulamentul CEC.

15. „Media TV”

Prin scrisoarea nr. 25 din 11.09.2024, „PRO MEDIA” SRL a comunicat că a difuzat la rubrica „Electoral 2024” doar spotul nr. 1 aprobat de Comisia Electorală Centrală, dedicat desfășurării referendumului republican constituțional și a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova din 20.10.2024.

Potrivit Declarației privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor aprobată de CA, furnizorul de servicii media nu și-a asumat obligația să difuzeze programe audiovizuale cu caracter electoral care urmează a fi interpretate în limbajul mimico-gestual.

Rezultatele monitorizării au atestat că, în data de 24.08.2024, ora 18:00, furnizorul de servicii media a difuzat programul de știri și actualități în cadrul căruia a fost inclusă rubrica „Electoral 2024”. Accesul persoanelor cu dizabilități de văz a fost asigurat prin vociferarea în limba română, iar titrarea subiectelor pentru persoanele cu dizabilități de auz nu a fost lizibilă. În data de 31.08.2024, ora 18:00, rubrica „Electoral 2024” din cadrul programului de știri și actualități, a fost vociferată în limba română și cu titrare lizibilă a subiectului. În ambele cazuri a lipsit avertizarea verbală și afișarea statică și lizibilă în vederea identificării conținutului ca fiind destinat persoanelor cu dizabilități de văz sau auz.

În perioada 03.09 – 09.09.2024, furnizorul de servicii media nu a difuzat rubrica „Electoral 2024” și nici subiecte cu caracter electoral.

În contextul celor constatate în rezultatul controlului, sunt relevante prevederile pct. 43, 44 și 45 din Regulamentul CEC și pct. 174 și 175 din Regulamentul CA..

16. „Axial TV”

Prin scrisoarea f/nr. din 12.09.2024, „Honestas” SRL a comunicat că rubrica „Electorală-2024” destinată persoanelor cu dizabilități de văz, în perioada 20.08-09.09.2024, a fost difuzată în data de 28.08.2024 și 06.09.2024, ora 21:00.

Potrivit Declarației privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor aprobată de CA, furnizorul de servicii media nu și-a asumat obligația să difuzeze programe audiovizuale cu caracter electoral care urmează a fi interpretate în limbajul mimico-gestual.

Rezultatele monitorizării au atestat că în perioada 20.08-09.09.2024, la data și în intervalul de timp indicat de furnizor au fost difuzate ședințele Comisiei Electorale Centrale, precum și alte conținuturi decât cele cu caracter electoral. În rezultatul efectuării controlului s-a constatat că furnizorul de servicii media nu a asigurat accesul persoanelor cu dizabilități de văz sau auz la nici o ediție pe săptămână a rubricii „Electorală 2024”.

În contextul celor constatate în rezultatul controlului, sunt relevante prevederile pct. 43 din Regulamentul CEC.

17. „TV Elita”

Prin scrisoarea nr. 10/09 din 10.09.2024, Cooperativa „Molodosti” a comunicat faptul că rubrica „Electorală-2024”, destinată persoanelor cu dizabilități de văz sau auz, a fost difuzată pe perioada supusă controlului, în cadrul programelor de știri și actualități de la orele 09:00 și 21:00, fiind titrată sincron pentru accesul persoanelor cu deficiențe de auz.

Potrivit Declarației privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor aprobată de CA, furnizorul nu și-a asumat obligația să difuzeze programe audiovizuale cu caracter electoral care urmează a fi interpretate în limbajul mimico-gestual.

Rezultatele monitorizării au atestat că în perioada vizată, în cadrul programelor de știri și actualități de la orele 09:00 și 21:00 a fost difuzată rubrica „Electorală-2024”, asigurând accesibilitatea persoanelor cu dizabilități de văz și auz, subiectele fiind vociferate în limba română și titrate. Totodată, de menționat că, programele de știri și actualități de la orele 09:00 și 21:00 în care a fost asigurat accesul persoanelor cu dizabilități de văz și auz, titrele au fost plasate sub burtieră.

În contextul celor constatate în rezultatul controlului, sunt relevante prevederile pct. 45 din Regulamentul CEC dar și pct. 175 din Regulamentul CA.

18. „Studio-L”

Prin scrisoarea nr. 133 din 12.09.2024, „Studio-L” SRL a comunicat faptul că, în perioada 20.08-09.09.2024, furnizorul de servicii media nu a produs conținut care vizează rubrica „Electorală-2024”, destinată persoanelor cu dizabilități de văz sau auz.

Potrivit Declarației privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor aprobată de CA, furnizorul nu și-a asumat obligația să difuzeze programe audiovizuale cu caracter electoral care urmează a fi interpretate în limbajul mimico-gestual.

Rezultatele monitorizării au atestat că în perioada vizată, în cadrul programelor de știri și actualități de la orele 07:00 și 19:00 din ziua 21.08.2024 destinate persoanelor cu necesități speciale, serviciul media audiovizual „Studio-L” a difuzat un subiect electoral titrat sincron destinat persoanelor cu dizabilități de văz și auz, care a fost preluat de la serviciul media de televiziune „SOR-TV”. Este de menționat și faptul că în cadrul subiectului destinat persoanelor cu nevoi speciale lipsesc avertizările

verbale și afișările statice și lizibile, fiind prevederile pct. 44 ale Regulamentului CEC precum și prevederile pct. 174 din Regulamentul CA.

Rezultatele monitorizării au relevat că, în perioada 27.08 – 09.09.2024, în cadrul programelor de știri și actualități nu a fost asigurat accesul persoanelor cu dizabilități de văz sau auz la cel puțin o ediție pe săptămână a rubricii „Electorala-2024”, nu au fost difuzate subiecte cu caracter electoral accesibile persoanelor cu dizabilități de văz sau auz, fiind relevante prevederile **pct. 43** din Regulamentul CEC.

19. „R Live TV”

Prin scrisoarea f/nr. din 12.09.2024, „BRIGHT COMMUNICATIONS” SRL a comunicat faptul că nu difuzează buletine de știri, iar emisiunile și transmisiunile legate de tematica electorală sunt realizate în direct.

Potrivit Declarației privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor aprobată de CA, furnizorul nu și-a asumat obligația să difuzeze programe audiovizuale cu caracter electoral care urmează a fi interpretate în limbajul mimico-gestual.

Monitorizarea au atestat că în perioada vizată, serviciul media audiovizual „R Live TV” nu a difuzat programe de știri și actualități.

Rezultatele controlului au relevat despre abateri comise de toți furnizorii de servicii media audiovizuale supuși controlului în contextul difuzării conținuturilor audiovizuale destinate persoanelor cu dizabilități de văz și de auz, excepție făcând serviciul de televiziune „R Live TV”, care nu a difuzat programe de știri și actualități, fiind admise încălcări ale prevederilor Regulamentului privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media și ale Regulamentului privind conținuturile audiovizuale, la capitolul asigurării accesului persoanelor cu dificultăți de văz și auz la serviciile media audiovizuale.